

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . . 20 кор
на пів року . . . . 10 кор
на чверть року . . . . 5 кор
на місяць . . . . 1.70 кор

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рускочис звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламациі неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланні» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Зимова сесія державної ради.

(X) Зимова сесія державної ради, скликана 24. січня, протягнула ся сим разом довше, як звичайно, аж поза почин весни. Вправді не може ся сесія виказати великих законодавчих діл, трудні національні і язикові питання не посунули ся ані троха ближше до рішення. Всеж таки можна вказати сю відрадну прояву, що обструкція з державної ради зовсім щезла, а наради відбували ся звичайно так супокійно, як за найкрасних часів австрійського парламентаризму.

Сей зворот споводували різні обставини. Чехи, як небудь не досягнули ані одної уступки в користь своїх відомих домагань, залишили обструкцію, вдоволяючи ся самою зміною міністра-президента. Одначе властивої причини сего звороту треба глядіти значно дальше. Деякі приводирі молодоческого клубу, між иншими др. Крамарж, др. Форшт і ин., найзавзятійші речники обструкції, бачили головну для себе опору в симпатиях для Росії, котру висували принагідно яко пострах супроти тевтонського напору. Однак страшні пораженя Росії на боевищу і безвиглядний рбзлад у внутрі підорвали зовсім повагу російського велитня, котрого в Европі ніхто вже не лякає ся.

Задля того і між тими проводирами молодоческими, котрі групують ся около дневника Narodni Listy, охолонули симпатії для Росії, а недавно фейльтоніст того дневника, посол др. Ріба, вказав виразно на те, що і симпатії мають свої границі супроти того, що з боевища надходять лише некорисні для Росії вісти.

Сі обставини вплинули на молодоческих проводирів і они зрозуміли, що таки практичнійше буде для них і скорше по-

веде ся їм досягнути свою ціль, наколи зближать ся і доведуть до порозуміння з Німцями, а перше до того услівє, залишеня обструкції.

Нема сумніву, що й особа міністра-президента Гавча, для них симпатичнійша, причинила ся також вчасти до сего звороту.

Але головною причиною до сего звороту не лише для Чехів, але й для Німців, котрі також злагодили своє завзяте, є відносини в Угорщині і оклики до відокремленя політичного й економічного угорської держави. Сі змаганя доторкують ся у великій мірі також економічно інтересів обидвох народів і се доведло також до певного зближеня парламентарних сторонництв.

Поворот до ладу в державній раді вишов передовсім в користь для т. зв. державних конечностей. Ухвала рефундаційного закона скріпила засоби державної каси, закон про новобранців перейшов без трудностей, ухвалено також вельми жорисний для громад закон про підводи для війська. Але значінє зимової сесії не так важке задля відродив парламенту, котрий знов вернув до свідомости своїх прав і обовязків, а тим забезпечено спосібність до позитивної роботи і після великоднє.

З огляду на відносини до Угорщини, як і до заграничних держав, з котрими вже в найближшій часі треба буде відновити торгові договори, є тепер найважнішою справою ухвалене цлової тарифи. Цлова комісія полагодила вже відрочені давнійше позиції і цлова тарифа війшла вже на дневний порядок в посольській палаті і нема сумніву, що по великоднє буде ухвалена. Вправді відгрожували ся Чехи, що не пустять цлової тарифи, поки правительство не запоручить їм спокійної і вільної від німецької обструкції сесії че-

ского сойму. Однак вчасти посередництво міністра-президента, а вчасти також і лагіднійше успосібленє німецьких сторонництв як і Чехів кажуть сподівати ся, що сесія ческого сойму, котра має відбути ся від 18. до 27. мая, буде зовсім супокійна і полагодить найконечнійші справи а іменно бюджетову провізорію і підмоги задля елементарних шкід.

Угорске пересиленє звертало на себе підчас цілої зимової сесії пильну бачність посольської палати, а як живо доторкує ся оно австрійських інтересів, показвала однудушна ухвала внесеня д-ра Дерш аттї. Всі сторонництва зрозуміли велику одвічальність, яка тяжить на них в береженю своїх і державних інтересів і се вплинуло на зближенє парламентарних сторонництв і усмиренє національно-політичних суперечностей, бо всі сторонництва зрозуміли, що лише єдністю можуть оперти ся далеко сяглим забагам мадарским і що лише порозумінєм обосторонним, компромісами можна довести до полагоди національно-політичних спорів в Австрії.

З бразилійских кольоній.

(Допись)*

Кольонія: Antonio Candido.

Хвальна Редакціє! Передовсім в імені всіх кольоністів Русинів, котрі радо читали до сего часу «Руслана», сердечне Спаси-Біг засилаю за присиланє нам тої часописи. Уже кілька разів забиралосьмо ся дещо написати, а особливо подякувати, але різні домашні справи, а особливо старанє о «хліб насущний» відривають нас від того і забирають час так, що годі об чім поважнійшим і подумати. Як відомо, наші кольонії

* Подавмо цікаво і живо написану допись одного «кольоніста знад Iguaass-и», не зміняючи

Богдан Лепкий.

Над рікою.

Одинокий сиджу над рікою;
Одинокий, з думками, журбою.

Вечеріє. За горами гасне,
Як небесна ватра, сонце ясне.

Від лісів холодний вітер віє,
Шуварі гне і квітки леліє.

Над селом, між горами, в долині,
Висять мраки легкі, сіро-свині.

З коминів до неба дим снуєть ся —
Образ меркне — дійсність, хоче снить ся.

Лиш ріка заєдно грає — грає.
Щось в ній бурить ся, плаче, зітхає.

Гей ріко! Однакі наші шуми.
В тобі филі грають, в мнї думи.

Твої води беріг взяв в окови,
А меле житя важкі умови.

В нас обох і броди і безодні
І обоє ми стати не годні.
Лиш ідемо крізь бори і гори
У невідоме нам, чорне море.

Над полем зимний вітер віє
І листем гонить.
Село у мраці ледви мріє.
Гень — дзвонять дзвони.

Далекі, тихі, легкі звуки
Пливуть сьвітами;
Немов калатання рознуки
До щастя брами.

Одинокий сиджу над рікою;
Одинокий, з думками, з журбою.

Цять!

То не філя шумить,
Не вода котить срібні хрустали.
То не впинно плывуть,
У невідому путь
Людські сльози, терпіння, печалі.

Сонце гасне за горою
і зпровола
Сьвіт вкриваєть ся імлою
доокола. —

Так минають дни за днями,
рік за роком.
Ближе, ближе нам до ями,
З кожним кроком.

Тая яма — темна сила,
Моцний Боже!
Чи стрінемо ся там мила?
може . . . . може . . . .

А дзвони дзвонять, дзвони дзвонять,
дзвонять дзвони.
Перлові звуки з вітром гонять
в перегони.

Перлові звуки підлітають
аж до неба,
Чогось шукають і питають;
щось їм треба.

А ми ідемо крізь бори і гори
У невідоме нам, чорне море.

на полудне поза ріку Iguassu належать до найпізніших. Невеликі то кольонії, бо в самім Uniao da Victoria, мовби на передмістю, мешкає 23 родин руских, на кол. Antonio Candido, вісім кілометрів від Uniao da Victoria, мешкає 59 родин, а відтак аж на Жангаді, почавши від 32 кілометра, починають ся оселі Русинів, що становлять по обх сторонах ріки Жангади (Jangada) одну кольонію General Carneiro (Jangada) де знаходять ся щиро руских родин 97. Поляків всіх в тих сторонах помішаних з Русинами єсть щось до 30 родин. В Uniao da Victoria єсть майже всі з тернопільського повіту, села Куровець.

На Antonio Candido єсть більша часть руских поселенців зі скалатського повіту, з села Цebrova і Кобиліволук. На Жангаді знов єсть мішанина з ріжних повітів, як: львівського, угівського, жовківського, сокальського, ярославського, теребовельського. В більшім числі єсть родини з равського, села Дениска і Новосілки, а з жовківського з села Бутини. Я походжу з села Новосілки коло Бірок малих. Маю оплачений шакер, бом відробив за него при дорозі. Будучи трохи майстром, сам поставив я собі хату, зі стодолюю, кухнюю і іншими закамарками. Маю коня, дві корови, кількоро безрог, та дробю без рахунку. Коло дому маю невеличкий садок, де єсть засаджені сливки (брескви), яблінки, помаранчі та кільканайцять корчів винограду. В тім городці маю пасіку, щось кількадесять пнів. Також єсть при хаті городець на капусту, чечник, цебулю, бураки, бараболі і мельони (мелансію). Сю вже кілька літ риж, котрий часом дуже добре видає. Одного року намолотив я щось більше як 3 кірці. Кавуни і мельони як часом зродять, то єсть чим спрагу загасити, а єсть так смачні, що хотіли б і цілого зів, не пошкодять.

Зі збіжа сіємо всі жито і гречку, садимо кукурудзу та фасолію, звичайно чорну. Гречка дуже красно вдає ся, і мож три рази до року сіяти єї, але має великого ворога, мурахи, що мовби найліпші косарі зітнуть і поносять до гнізд своїх. Нема на них лікарства, хіба нищити без пощади. Хто хоче гречку оборонити, то мусить і в день і в ночі пильнувати, бо інакше даремна праця. Звичайно пізно вечером бере ся суху трощ, запалює мовби яку смолоскипу та наоколо засіяної гречки шукаєсь муравлів і нищить ся огнем. Добре полює на мурахи той, що

єї навіть в ніч. Тішить нас, що наші старани, піддержувати звязь з нашими Бразилійцями, які ще не мають свого органу, не остали без висліду і наші читачі найдуть в просторій дописи не одно, що їх зацікавить і зачудує. Ми висилали «Руслана» Читальни ім. Котляревського в Antonio Candido і ось тепер один з єї членів почув ся до обовязку, віддячатись нам обемистою дописею. Бажавим було би, щоби так в кожній кольонії бразилійської країни найшов ся чоловік, що зібрав би важнійші вражіння і дати, на підставі яких можна би зложити докладнійший образ бразилійських відносин та життя-буття наших кольоністів. — *Ред.*

скоро вишукає гніздо, але часом треба кілька вечерів стратити, нім знайде ся тоє гніздо, а тоді нищить ся або огнем, окропом, або поливаєсь зимною водою, вимішує ся рискалем або колом, а зверху на кінці ще приплескуєсь, а тогди вже в такім гнізді вигинуть. Если не мож скоро віднайти гнізда, то наоколо гречки посилюєсь круп кукурудзяних, до котрих муравлі беруть ся і таскають до своїх шпихлів. Тогди легше їх вислідити і знищити. Також дехто в чером нарве листя з мандюки і порозкидає наоколо гречки, а муравлі натрапляють на него і ним займають ся, полишаючи гречку в спокою. Таким навіть чином мусять люди дурити муравлів, щоби свою гречку оборонити. Крім того муравлі зїдають і виноград і молоді всякого рода щени.

На деревця видумали рускі гончарі мищники яко охорону против муравлів, але ту треба пильнувати, щоби була в них всегда вода. Пшениці, ячменю, вівса люди не сіють, хіба декотрі і то малу частинку, бо знов крилаті вороги, птахи, вибють і нищать перед збором. Ковопель зовсім не сіють і нема певности, чи удавали би ся ту. На початку кольонізації дехто поширивозив сімя, але вкинувши єго в дикую землю і тільки єго видів.

Лен доперва в останних двох літах зачинають люди сіяти. По інших кольоніях, як Прудентополіс і Ріо Кляро ткачі давно вже товчуть вартатами. Виробляють грубіші полотна на простирали, верети і міхи, а декуди вже люди всю одежину мають з льняного полотна. Блюзка і сподні, добре ушиті, біленькі, красно виглядають, тим більше, що льняне полотно на бразилійським підсоною даєсь дуже красно вибілити.

Крім повисше згаданих продуктів, садимо мандюку, батати та ріжного рода фасолію. Мандюка має листя подібне до каштанового. Росте високо, до півтора метра, а має патику грубий, мягкий осередок, подібний до бзини. Властивий овоч є під деревом тим, то коріне, грубе, нераз і на пів метра довге, барва червоною. Під корчем таких гейби довгих бураків находит ся від 4 до 10. Вириваєсь доперва в другім році, бо в першім ще водниста, очищуєсь з глини, обстругуєсь зі скірки аж до білка і варить ся, а потому призмажуєсь на смалци до їди. Має смак подібний до картоплі, лиш більше деревястий і волокнистий. Тої мандюки єсть кілька гатунків, а одна єсть навіть сильна отруя, коли сире спожие худоба, не привычна до того. Треба худобі спершу по трохи давати, бо інакше скоро здуваєсь і гине.

Мандюка велику ролю відгравє в Бразилії між споживчими продуктами. Роблять з того коріня форшию в той спосіб, що обстругують верхню скірочку до білка, труть на терках, або колесах, обложених терком на спосіб бруска (до острєня сокир), розтерту беруть в коші (балії), виплетені з трощі, в горі мов горізок заокруглені, та дають під прасу через ніч, набивши добре клинами, мов в оліярні. Через ніч стече

з неї сок, котрий на споді осїдає ся і творить крохмаль. Коли висхне той крохмаль, стаєсь білий, мов найкрасіша мука і зовєсь пурвіля. Тої пурвілі уживають до робленя тісток, а в (Європі) Галичині продають яко корм для паньских дітей, відай під назвою «пташого молока». — Вибирають знід праси кошакп, вибирають з них білу масу, мовби тісто, перетирають через решета на широкий стіл, а відтак кладуть на великі, широкі пательні, котрі спочивають на грубах умисно до того вибудованих, а подібних на форму великих улів з соломи, де при споді отвір, а зверху тая пательня. В тій грубі палить ся повільний огонь, а зверху на пательні мусить ся неустанно мішати деревляними лопатками, щоби не припалити ся. Коли цілком висхе, тогди вибираєсь подібну до гречаної каші, або дуже делікатного трочіння, лиш біленького як сніг, знов беруть на решето, грубіше відділюєсь, а делікатнійше вже всипуєсь до мішків, могучих помістити 8 кварт (80 літрів). Такий мішок продає ся за 8 до 10 мільрейсів, на місци, а дальше дорожше коштує. Єсть до того фабрики, де водяними моторами труть, полокають, видушують і сушать в велізних, замкнених бляхах, де в середині мовби крила в млинку до чищення збіжа обертають ся і не допускають до припалєня тої фарми.

(Дальше буде).

Політичний перегляд.

Против редакції віденського дневника «Zeit» відбув ся в Відні процес, в яким промисловець Гутман обжалував редакторів о клевету за статю, в якій було сказано, що Гутман і Мавтнер заплатили по 500.000 крон, щоби одержати покликанє до палати панів. Яко свідки були переслухані між иншими б. президент міністрів др. Кербер і радник двора проф. Грінгут. З переслухання заприсяжених свідків, як і обвинених не зискано ані одного доказу на твердження Zeit-у, а заступник Гутмана др. Бенедік, ствердивши сю обставину, відступив від обжалованя, не бажаючи покараня винних дневникарів і трибунал видав увільняючий вирок.

В угорекім соймі вела ся вчєра дискусія над внесенєм пос. Етвеса в сирани поставленя в стан обжалованя б. міністрів гр. Тіса і Перчеля за доконанє в парламенті насилє дня 18. падолиста м. р. По промовах послів з партії независимости пп. Кеглевіха і Бабо промовляв гр. Тіса серед переривань лівіці, заявляючи, що внесенє Етвеса уважає злишним. Зміну регуляміну піднято тоді в обороні конституції, бо на підставі давнійшого регуляміну кожду справу в соймі можна було повалити, коли було противних їй 20 послів. Внесенє на заяву недовіря правительству є безцілним, бо правительсто і так подало ся до димісії. По промовах социліста Мезеф-іога і людовця Даран-ога, замкнено

Находить ніч; спокій і мир.
Гень за горою,
Старий дівочий монастир
Вповитий млою.

«Покинь жите, покинь жите!»
Гуде з давніниці.
І на вечірні молитви
Ідуть черниці.

Горючі в їх руках свічки,
Слеза в зїниці.
«Покинь жите, покинь жите!»
Гуде з давніниці.

Так минають дни за днями,
рік за роком.
Близше, близше нам до ями
з кождим кроком.

З кадьльниць срібних дим снуєть ся
І гине в заламах склепінь.
В монастири вечірний спів кінчить ся,
Гасять свічки, ідуть. Якась черниця
Під образом клячить, як тїнь.

Сама одна; посеред стїн сьвятині,
Не молять ся. В іконі топить зір.

А на іконі трави, квіти сині
І Мати Божа клякла при дитині,
З далека видно насмо гір.

А на іконі небо, сонце сьє,
Метелики літають по квітках.
В доспілім житї коник пельний грає,
Пречиста Мати Сина вповиває
І поцілуй складає на устах.

Вонож таке маленьке — а сьмієть ся,
До Мама білі руки простягло . . . .
Посеред зимних стїн клячить черниця,
Вдивила ся в ікону, щось їй снить ся —
Де? І коли воно було? . . . .

Гей ріко! Одвакі наші шуми.
В тобі филі грають, в мині думи.

Весна до нас рік-річно повертає,
Рік-річно кожда квіточка цвите.
Та серце людське раз лиш процвітає,
Коли настане веремя сьвяте.

І длячогож весну ту одиноку
Колотять бурі, слоти і гради?
Лишаючи брудну, гнилу посоку
Там, де повинні би квіти рости.

І длячогож усякий з нас безбожно
Весну любови від душі жене?
Настає осінь і він жеде трівожно
Єї і кляче. Та вона не йде.

І лиш часом здаєсь йому, що чує
Єї сьвятій, незримий, легкий хід.
Глядить в вікно, а там зима лютує,
Ревуть вітри, на ріках мерзне лід.

Одинокий сиджу над рікою,
Одинокий з думками, з журбою.

Намалюй мені, брате, картину,
Щоб я мав який спомин по тобі.
Намалюй мені гріб а на гробі
Білий хрест і червону калину.

Або ні. Намалюй мені, друже
Таку довгу, підгірську долину,
І вечірню, спокійну годину;
Таку синю, задуману дуже.

А долиною яр нехай вєть ся,
Глибочезний, глухий і бездонний.
А яром най потік невгомонний
По камінню бурлить і пінить ся.

Намалюй над яром тим тернину
Бодаки і кропиву і глоги.

засідань. — Дневники представляють ситуацію як дуже поважну, бо останні події в парламенті доказують, що нема жадного енергійного і свідомого цілі провідника опозиційних стороництв. Всякі дневники представляють, що всі провокаційні способи, яких ужито в останніх часах, походять від групи Банфі-ого. Бо Банфі хоче теперішню ситуацію довести до абсурду і через те викликати розв'язане союму і нові вибори.

Марокканська справа все ще займає опінію Європи. Тепер виходять поводи на верх ті переговори, які вели ся межі Францією а Марокком, а котрі дали причину до звісного виступлення німецького цесаря в Тангері. Газета Figaro подає звістку про дотеперішні успіхи французького посла Тейляндієра у Фезі. На першій засіданню нотаблів, де проводив іменем султана Сідрієс Бнаїх, заявив Тейляндіє, що Франція в наслідок безнастанних непокоїв в Марокку одержала окуплений жертвами мандат від європейських держав, маючих свої інтереси в Марокку зробити новий порядок. Тоді іменем зборів зажадав Каїд ель Мехуар, щоби Франція подала подрібно свої наміри. Тейляндіє згодив ся на то на другім засіданню і сказав, що окупація марокканського міста Раї-ель аїн показала ся конечною, бо військо султана не могло зробити спокою; він дав дальше пізнати, що Франція не перестане окупувати марокканської землі, скоро непокої будуть і дальше тревати. — Франція волить однак зреформувати відділи правильного марокканського війська звані „мір“ і „табор“, щоби марокканський вояк в розбишака став підпорою трону і спокійного населення. До кожного відділу стоячого під командою капітала мав бути приданий один французький вояк. На третім засіданню була бесіда о поправах портів в Тангері, Арзіля, Касаблянка, Ляраш і Могадорі; відтак о основанню товариств, що мали би взяти сі роботи в свій монопол а також і будову доріг та каналів. На четвертій засіданню вели ся наради над основанем банку державного і урядовим іменем справи монетарної, над справою видання марок, паспортів і т. п. З того все показує ся, що Франція забирала ся вже рішучо до діла, щоби зробити Марокко зависимим від себе під зглядом військовим, економічним і фінансовим і готова була навіть край поволи окупувати. То все стало ся отже причиною, що Німеччина маючи також свої інтереси в Марокко, рішила ся виступити против того. Тепер доносять англійські газети, що межі Німеччиною а Марокком прийшло до угоди в справі прибережної плавби.

Справа розділу церкви від держави у Франції не іде так гладко, як би бажали соціялети, стоячі при кермі французької республіки. Заступ мужів в палаті послів, котрі противлять ся тій масонській роботі, є такий великий, що леда олушене нечисленної більшости, леда неприємності кількох послів правительствених — вже велика перевага схилиє ся на бік уміркованих живел. І так вчора ухвалено 287 голосами против 281 поправку уміркованого республіканського посла Сібіль, після якої душпастирі при публичних заведеннях, гімназіях,

шпиталях і в'язницях, можуть побирати державну пенсію. Сю поправку прийнято насупереч комісії і правительству. Ся подія викликала велике розчароване в ультрарадикальних дневниках.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В неділю: руско-кат.: Никити; римо-кат.: Лямба. — В понеділок: руско-кат.: Йосифа пр., Плат.; римо-кат.: Рудольфа еп. — Ві второк: руско-кат.: Теодула; римо-кат.: Аполонія.

— **В справі покликань резервістів на вправи до Перемишля** на другий день великодних свят дістаємо таке пояснене від пос. Барвінського: Перед кількома днями дістав я з одної громади 2 карти візвань для військових руского обряду і звернув ся з тим до мійстера оборони кр. Шенайха, представивши ему, що покликані були би призовені з дому виїздити у великдну неділю, щоби стати дня 1. мая о 8 год. рано в Перемишлі, а се є прямо неможливо з огляду на рокове свято. На се заявив мійстер, що се стало ся імовірно через недогляд, бо ще недавно заострено окремим розпорядком пошановане руских свят, але що таке покликане могли дістати і інші (і як з дневників бачу, дістали), то дотичні парохі повинні зараз звернути ся з поданнями до корпусної команди в Перемишлі, котра зарядить, що треба, а в противнім случаю просив, щоби ему о тім донести. Дятого моглиб інтересовані коротшою дорогою осягнути ціль, наколиб замість через Впр. Митрополита звернули ся прямо до корпусної команди в Перемишлі. В случаю безуспішности повинні інтересовані повідомити о тім послів а поданем докладних дат.

Ол. Барвінський.

— **Відчити у Львові.** Відчит проф. д-ра Щурата, заповіджений на нині (субота) не відбуде ся з причини, що прелегент тяжко захвужав. — В понеділок від 6. до 7. год. вечером буде мати відчит п. др. М. Вахнянин про „будову і красу жіночого тіла“. Сей відчит відбуде ся в школі ім. Шевченка при ул. Сикстускій 47. Дохід призначений на руску женьську семінарію у Львові.

— **Для Львовян.** Завтра в неділю: В салі „Гвіязди“ при ул. Францісканській аматорске представлене преміюваної премієри: „Доля жартує“ Ст. Ганущака. Початок о 7. год. вечер.

В гімнаст. салі школи св. Мартина при ул. св. Кінги відбуде ся заходом Читальні „Пр святі“ на жовтківскім передмістю вечер о 8. год. в честь Тараса Шевченка. Початок о 7. год. вечер.

В „Кружку українських дівчат“ буде відчит п. Л. Цегельского на тему „Питає дня“. Початок о знаній всім (члєбам) годній — як зазначає оповіщений комунікат.

— **Просимо о фанти!** Львівський Комітет „Вакаційних Осель“ устроєє у Львові по великодних святах великий равт з ріжнородною програмою, в якій одною із многих точок є т. зв. „кіш щастя“. З огляду на многоважне призначенє доходу з равту, а ним є висилка шкільної убогої рускої дівчорі для покріпленя здоровля в часі вакацій на свьжий воздух, — комітет надіє ся, що наша суспільність не лише численною привною на равт причинить ся до придбання фонду для „вакаційних осель“ але і іншими способами підпре шляхотні змагання комітету. Просимо о фанти! Хто має що відповідного на фант для „коша щастя“, зволить зложити у сто-

рожа „Рускої Бєсїди“ (Ринок 10). — Комітет „Вакаційних Осель“ у Львові.

— **В Золочезі** відбуде ся в неділю 16. с. м. о 5. год. вечер відчит проф. Арт. Хомика про „будучність землі“. Вступ 20 і 10 с. Дохід призначений на руску женьську семінарію у Львові.

— **Зелізниця Львів-Підгайці.** З Відня доносять, що в найблизших днях відбудуть ся концесійні переговори для залізниці Львів-Підгайці в мінїстерстві заліниць при участі делегатів галицького кравого відділу і делегатів консорції. Правительство уділить концесію на лінію Знесіне (Підзамче)-Личаків-Підгайці а також відногу Личаків-Персенківка. О скілько основний капітал 15,500,000 К не вистане на будову головної лінії разом з відногою, то правительство заявило, що готове покрити кошти будови тої відноги уділенем окремої державної субвенції при помочи краю.

— **З львівської архієпархії.** На конкурсе з речинцем до 20. мая розписані парохії: Звенигород, Підлишці, Цуцлишці і Івачів. — Канон. інституцію одержали: Вас. Терлецький на Грабову, Ілля Кузів на Городище, Ал. Гутковский на Вербів, Вас. Зацерковний на Куропатники, Йос. Вишчанський на Кам'янки і Болод. Андрухів на Гарбузів. — Завідателями парохій назначені: Петро Рудакевич в Івачеві, Плат. Карпинський в Дичкові і Ром. Зарицький в Підлишчах. — Сотрудництва одержали новопоставлені презвітери: Евг. Монцібович в Острові, Мих. Бутрицький в Чехах, Теод. Калко в Вербилівцях, Март. Балота в Попівцях, Юл. Дудкевич в Руді, Іван Скрипчук в Підяркуві, Іван Жигаль в Чемеринцях, Евст. Медвільський в Коростовичах, Ер. Мазуркевич в Стрийці і Ал. Лебедович в Скалаті.

Всячина.

— **Жертва нервового розстрою.** Вчора о 2. год по полудни відобрав собі житє на Високім замку у Львові укінчений слухач прав Семен Хархализ, син підміщанина з Яворова. Револьверова куля вимірена в уста, здаєсь, привела сейчасову смерть 30-літнього молодця. В кишені дената найдено квоту 2 К 12 с і листь адресований до его брата, помічника в одним із фотографічних заведень. Покійний (бувший член „Акад. Громади“) по укінченю перед кількома літами правничих студій перебував в домі родичів і вчив ся до іспитів. По зложеню П. правничого іспиту мешкав від року у Львові і мав небагом сідати до останнього III іспиту. Флегматична его вдача з напруженя при науці перейшла видимо в нервовість, яку знакоми замічали у него в останніх часах. Нервовий розстрій їхнув ему в руки убійче оруже, яке в останніх часах немало жертв скосило в цвітї молодости.

— **Що коштує вистава опери?** Revue Hebdomadaire обчислює видатки на виставу опери „Salambô“ Ернеста Раєра в великій опері в Парижі: За всім декорацій, машинерію і куліси заплачено 86,794 франків. Розписане партитури на поодинокі голоси і закупно окремих музичних інструментів стояло 10,000 фр. До виведеня оркестри на сцені треба було 26 музикантів, яким заплачено 228 франків. 32 хористи взяли по 5 фр., разом 160 фр. Тажа персоналу виносила 26,500 фр. Крім того машиністи взяли 9,900 фр. за ріжні роботи. Справленє 595 мужьских а 259 жіночих костюмів і інших сценічних приборів пожерло 141,318 франків. Разом видано на одну виставу опери 275,000 франків. Виведенє на сцену опери „Африканка“ коштувало ще більше — 300,000 фр. Сам корабель коштував 9,500 франків.

— **Гноїти яринні городи** юхою лятрини дуже добре в осени, але ще ліпше на весні незадовго до того часу, як копають город, або ще ліпше в часі, коли ярна підрастає. Тай ту треба уважати на то, котрі рослини люблять таке гноєнє, а котрим оно зовсім непотрібне. Горох, фасоля і т. д. треба гноїти юхою лятрини як раз перед тим, як засаджувєсь насїєнє і робить ся то так, що юху вливає ся до рівців. Так само треба робити з бараболю. Як н. пр. пісковате поле погноїти такою юхою і засадити на нїм потому бараболю, то видаток буде дуже добрий. Огірки, динї, салери і т. д. можна і ціле літо поливати тою юхою; після того тоті рослини дуже скоро ростуть і овочі у них великі тай гарні. Ліш треба уважати на листє, щоби его не замастити; тому то листє треба наперед добре злити водою, а потім, як злиєсь юхою, у вечер знов треба полити на него чистої води. І не лише городові рослини (ярна — крім пшарагів) дуже добре вдають ся, як їх гноїти юхою але також і найблагороднійші літні цвітї. І то найліпше — коли се можна де зробити — поливати тою юхою цвітї, як они вже підросли трохи.

— **Найбільшу грудку платини** найдено в жовтні минулого року в Росії в пермскім окрузі пермської губернії по сїм боцї гір Уралу в копальнях платини, які належать до гр. Шувалова. Знайдена грудка важила майже 8 і пів кілограма. Найбільша, знайдена аж до того часу грудка платини важила трохи більше як 8 кілограмів (8.3 кг.). Платина є сіро-білої барви і відзначає ся тим, що дуже трудно тїєть ся, бо

Поміж ними пустя дві дороги;
Одну в гору, а другу в долину.

По одній най вона іде, друже,
А на другій його пустя, брате.
Докоला ні ліса, ні хати.
А між ними яр глибокий дуже.

Так ідуть вони мовчки в долину,
Докоला спокій наче в гробі . . . .
Намалой менї, друже, картину,
Щоб я мав який спомин по тобі.

День йде по ночі а осїнь по літї
І перемінї тій кінця немає.
Кождої хвилі хтось родить ся в свьїті,
Кождої хвилі хтось в свьїті конає.

В тій хатї чути перший крик дитини,
Там перед смертю старець клене долю
Так вічно, вічно. І нема хвилини,
Щоби на свьїті сїм, не було болю.

Свьїтів бездонні океани,
Житя незгублений Мальштром!
Від Прометєя до Нїрвани —
Якіж великі ви Титани!
Який нужденний я атом . . . .

А прецінь гльобів метелиця,
Свьїтів відвічна метушня,
І смерти ніч й житя зірниця —
Усьо в моїй душі містить ся.
Який, який великий я!

Одинокий сиджу над рікою,
Одинокий, з думками, з журбою.

Гей ріко! Однакі наші шуми.
В тобі филї грають, в мінї думи.

А обоє ідемо кріз гори
У невідоме нам, чорне море . . . .

аж при 1800 степенях Цельсія. Є то дуже рідкий метал, котрий знаходиться найбільше лиш в Росії а відтак ще потрохи в полудневій Америці, в Австралії і на острові Борнео. Платина дає ся дуже добре ковати і витягати в тонесенькі як волос дротини, а задля того, що дуже трудно топить ся, уживають єї до всіляких посудин і приладів потрібних в техніці і хемії. Давнійше вибивано з неї в Росії гроші. Кільограм платини коштує нані 1680 К, отже найдена грудка представляє вартість 14.112 К.

— **Зїзд мільярдерів.** В Монте Карльо і Монако перебувають тепер: мільярдер американський Перрон Морган, що приїхав на власнім яхті Le Corsaire, оба Ван ербильти отець і син, з Нового Йорку, барони Генрих і Лїонель Ротшильди, барон Опенгаїм з Кольонї — одним словом, самі найбільші богачі на світі.

— **Сензаційне зізнанє.** З Нового Йорку доносять, що арештований в 1903. р. за динамітовий замах, Руссо, зложив сензаційне зізнанє в справі експлозїї на американськїм воєннїм кораблі «Maїne», котрого висадженє у воздух причинило ся до вибуху іспаньско-американьскої війни в 1895. р. Руссо зізнав, що в порозуміню з кубаньскими повстанцями вигадав план висадженя у воздух численних іспаньских кораблів. Оден повстанців, що мав сей план виконати, через похибку прикрїпив міну під згаданим американьским кораблем, наслідком чого наступила експлозїя. Той чоловік скінчив опісля самоубійством.

Посмертні оповідки.

— **Дмитро Старина,** урядник пошти в Хшанові, упокоїв ся дня 25. м. м. в Сільці, дрогобицького повіта. В. е. п.!

— **Олена з Боднарів Мійска** жінка народного учителя в Торках коло Перемишля упокоїла ся дня 13. с. м. в 30. році житя. В. і. п.!

Наука, штука, література

— „**Пісні в Австрії**“. В падолистї мин. року згадували ми, що міністер просвіти покликав людей з усіх країв Австрії і нараджував ся з ними над справою видавництва пісень австрійских народів та що між запрошеними був також проф. Волод. Шухевич. Всї запрошені признали вагу такого видавництва і висказували свої погляди; опісля вибрано комісію з трьох членів, котрим припоручено уложити програму видавництва. Комісія виладїла еляборат, а міністер іменував з кожної народности Австрії по одному членови до т. зв. «Leitender Haupt-Ausschuss». З Русинів іменованї проф. Волод. Шухевич, а з Поляків по резїгнації д-ра Калїни шкільний інспектор Удзеля. Сей комітет мав сего понедїлка дня 10. с. м. перше своє засіданє при участі секційного шефа Експ. Бернда, радників двору Гумера і Вінера, міністеряльного секретаря та заступника фірми нотних видавництв. Раджено над проєктом комісії трьох (Grundzüge für die Sammlung der Volkslieder in Oesterreich), в котрім задачею видавництва признано, зібрати все, що люд співає і давнійше співав. Опісля ухвалено утворити для кожної народности окремі місцевий комітет, т. зв. Arbeitsausschuss; тим комітетам признано повну автономію в межах проєкту, ухваленого головним комітетом. Членів місцевих комітетів, по п'ятьох для кожного, має заїменувати міністер на внесенє членів головного комітету, котрі мають бути посередниками між місцевими комітетами а головним видїлом; сей має збирати ся кілька разів до року під проводом міністра. На поведїлковім засіданю подали члени комітету імена людей, котрих належало би запрсити до праці; а іменованє чи то запрошенє наступить тоді, коли пропонувані після порозуміня з тими, котрі їх пропонували, згодять ся взяти участь в роботі.

Телеграми

з дня 15. цвітня.

Дяновара Похорони еп. Штросмаєра відбули ся вчера при величезнїм здвизї народа і участі численних депутатів. Архієп. Штадлер в нагробній проповідї візвав присутних, аби при домовинї помершого дрисягли, що все будуть боронити хорватської народности.

Царгород. Екуменїчний патріарх звернувся з жалобою до міністра ісповідань і просвіти з приводу підпаленя розбишацкими ватагами болгарськими в протягу двох тижнів трьох монастирів в окрузї Касторїї, монастирського віляету.

Льондон. Globe доносять з Нового Йорку, що всі воєнні судна Спол. Держав на Тихім океані зберуть ся при північнїм березі Філіппин для береженя нейтральности.

Сєгон. Російськїй шпитальний корабель «Орел» перебував ту через півтора дня і забрав 900 бочок вугля, живність, ліки і кілька француских доглядачок хорих та лікарів. Лікарі говорили, що їх замовлено до Владивостока.

Важке для іхтересоваких.

По цінах найміренїйших і найліпшої якости продаємо і доставляємо всілякі матеріали як також фабричні вироби потрібні до будови. В заступствї доставляємо до будови печїї кафлевих або камінчикових «побільшувач тепла».

Кредитова Спїлка будівничих ул. Третого Мая ч. 7. у Львові.

Кашель!

Хто на него терпить, най уживає ви-пробованих усмиряючих і смачних

Kaiser's Brust-Camarellen

2740 нотар. потверджених свідочтв стверджує певний успіх при кашлю, хрипці, катарї і флегмі.

Пачка 20 і 40 сотиків. Правдні лишє з маркою охоронною «Три сосни». Склади: у Львові: С. Гай, аптека; Зигм. Рукер, аптека; Петро Миколай і Ска, дрогґерія; Якоб Байзер, аптека; О. ф. Віккер і Син; Кароль Палевскїй, аптека; Ів. Піне-лес; М. Лазовскїй аптека; Адольф Ашкенази, аптека під зол. слоном; І. Шіес-Норатиньскїй, аптека; Антої Ербар; Едмунд Куррер, дрогґерія; Лев Калїер, аптека в Бродах; Ноахим Фрїдман, апт. в Миколаєві; Зигм Ротенберг, аптека в Олеську; Герм. Енґландер в Перемишлянах; Мар-тин Собель в Стрию; Д. Роїнґер, апт. в Зборові; Моріц Бібрінґ, апт. в Станиславові; Стан. Бурса, в Косові; Юліян Новицкїй, апт. в Печенїжині; Е. Стендєль, апт. в Коломиї; Адольф Дуретер, апт. в Бережанах; Зигм. Ля дес, аптека в Вишнївчині; Володислав Наґлік окр. апт. в Бережанах; Б. Фальк, дрогґерія в Станиславові; І. В. Лікс дрог. в Ярославі; Е. Геллер в Надвірні; С. В. Лянґінґер в Самборі; Др. Юл. Францос, апт. в Тернополи; Вілґ. Ляндесберг, апт. в Бродах; Здислав Завалкевич в Камінці; Г. М. Фішер апт. в Станиславові; Аптека під Білим Орлом В. Філіпка в Н. Санчі; Лавр. Цімерман маг. фарм в Підволочиснах; Ігн. Гешелєс, апт. в Городнї; Ст. Файшевскїй, апт. в Балигороді. (2—36)

Важне на великий піст.

В товариствї св. Ап. Павла можна купити отей книжки: Духовна лїкарня. Ціна 20 с. — Хочу, очистити ся! Ціна 20 с. — Наука о Найсв. М. Евхаристїї. Ц. 20 с. — Оставьте дїтей приходити ко миѣ. Ц. 20 с. — Слава Непорочної Дїви. Ц. 20 с. — Богословскїй Вѣстникъ, річник 1900 і 1901 по 2 К 40 с і першїй випуск в р. 1903 по 30 с.

Адресувати: о. Яросл. Левицкїй, пл. св. Юра 5 Також можна єї книжки дістати в книгарнї ім. Шевченка ул. Трибунальска 1. (8—10)

Контора виміни

д. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

з купує і продає

всілякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшїм курсї деннїм не числячи ніякої провізїї.

Др. Величко Григорий.

ПЕРШЕ РУСКЕ ЗАВЕДЕНЄ НАСІННО-ОГОРОДНИЧЕ.

Насїня ярип, цвітїв, господарекї і т. д. з перворядної фірми ерфуртської.

ЛьВІВ, Личаківска 24.

Росада ярип, цвітїв, трускавок і т. д. Корчі. Дєрева. Рожї. Цибульки цвітїв.

Заведенє огородниче в Сквилові (під Львовом), п Кульпарків.

Все як найліпшої якости що до добору гатунків і сили кїльченя.

Всілякі замовленя виконує ся як найточнїйше і найшвидше.

ДО КАНАДИ

як і до всіх других заморських земель переправляє НАЙДЕШЕВШЕ повсюди знакома фірма:

V. KARLSBERG
HAMBURG, Ferdinandstrasse 15.

Поки хто шифарту купить, нехай порівнає мої ціни з цінами агентів корабельних.